

Отримано: 8 грудня 2023 р.

Прорецензовано: 18 грудня 2023 р.

Прийнято до друку: 20 грудня 2023 р.

e-mail: oksana.kostyuk@oa.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9180-7162>

e-mail: iryna.yankovets@oa.edu.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2023-20(88)-13-16

Костюк О. Ю., Янковець І. Р. Мікроструктура новинного тексту (на матеріалі часопису «The Guardian»). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2023. Вип. 20(88). С. 13–16.

УДК: 811

Костюк Оксана Юрївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови та літератури,
Національний університет «Острозька академія»
Янковець Ірина Русланівна,
магістр,
Національний університет «Острозька академія»

МІКРОСТРУКТУРА НОВИННОГО ТЕКСТУ (НА МАТЕРІАЛІ ЧАСОПИСУ «THE GUARDIAN»)

Стаття присвячена аналізу новинного тексту як ключової складової новинного дискурсу та дослідженню мікроструктури текстів новин на матеріалі часопису «The Guardian». Основна мета полягає в розгляді організації тексту на рівні речень і окремих слів для виявлення тенденцій у структуруванні інформації. Детальний аналіз включає вивчення вибору лексичних, стилістичних, синтаксичних та прагматичних засобів, що використовуються у формуванні новинного репортажу. Дослідження висвітлює, як вибір конкретних слів та фраз може впливати на сприйняття читачами інформації та викликати емоційні реакції. Особлива увага приділяється впливу мікроструктури тексту новин на відображення упередженості. Розглядається, як вибір слів, тон і стиль можуть викликати специфічне сприйняття інформації та впливати на формування образу подій. Стаття представляє комплексний підхід до аналізу новинного тексту, розкриваючи його мікроструктурні особливості та вплив на утворення у читачів конкретного розуміння подій та ситуацій в контексті сучасного новинного журналізму. Стаття також зосереджується на аналізі статті зокрема політичного спрямування, опублікованої у газеті «The Guardian». Це дослідження має важливе значення в контексті розуміння ролі медіа в формуванні громадської думки і висвітленні політичних подій. Вивчення статей зазначеної газети надає можливість краще розуміти, як журналістські рішення впливають на сприйняття та інтерпретацію інформації. Загальний підхід статті до аналізу політичних матеріалів у «The Guardian» відкриває нові сфери для вивчення мовленнєвих стратегій, що використовуються у журналістиці, та підкреслює важливість об'єктивного та критичного осмислення інформації з боку читачів.

Ключові слова: Новинний текст; новинний дискурс; мікроструктура новинного тексту; англійська періодика; часопис «The Guardian»; лінгвістичний аналіз; лексика; стилістика; синтаксис; прагматика; упередженість.

Oksana Kostyuk,
Associate Professor, Department of English Language and Literature, Educational and Scientific Institute of Linguistics,
Ostroh Academy National University
Iryna Yankovets,
Master,
Ostroh Academy National University

MICROSTRUCTURE OF NEWS TEXT (BASED ON THE MATERIAL OF THE GUARDIAN NEWSPAPER)

The article analyses the news text as a key component of the news discourse and studies the microstructure of news texts based on the material of The Guardian. The main goal is to examine the organisation of the text at the level of sentences and individual words to identify trends in the structuring of information. A detailed analysis includes the study of the choice of lexical, stylistic, syntactic and pragmatic means used in the formation of a news report. The study highlights how the choice of specific words and phrases can influence readers' perception of information and evoke emotional reactions. Particular attention is paid to the impact of the microstructure of the news text on the reflection of bias. The article examines how the choice of words, tone and style can cause a specific perception of information and influence the formation of an image of events. The article presents a comprehensive approach to analysing a news text, revealing its microstructural features and influence on the formation of readers' specific understanding of events and situations in the context of modern news journalism. The article also focuses on the analysis of a political article published in The Guardian newspaper. This study is important in the context of understanding the role of the media in shaping public opinion and covering political events. The study of articles in this newspaper provides an opportunity to better understand how journalistic decisions affect the perception and interpretation of information. The general approach of the article to the analysis of political materials in The Guardian opens up new areas for the study of language strategies used in journalism and emphasises the importance of objective and critical comprehension of information by readers.

Keywords: News text; news discourse; microstructure of news text; English-language periodicals; «The Guardian» newspaper; linguistic analysis; lexicology; stylistics; syntax; pragmatics; bias.

Актуальність теми. Аналіз новинного дискурсу та його мікроструктури є важливим елементом в сучасному інформаційному суспільстві. Важливість цього аспекту полягає у ролі мікроструктури тексту як ключового елементу, який впливає на сприйняття інформації та формування громадської думки. В умовах цього великого потоку інформації, розуміння того, як інформація структурується та подається у новинах, стає стратегічно важливим аспектом аналізу. Оскільки часопис «The Guardian» є провідним джерелом новин у Великій Британії та світі, він відіграє значну роль у формуванні громадської думки. Відтак, аналіз системи різномірних мовних одиниць сприяє глибшому розумінню основних цінностей та поглядів, що лежать в основі медіа контенту цього часопису. Систематичний аналіз мікроструктури новин у редакційному контексті

часопису «The Guardian» пропонує можливість детального розгляду специфічних лінгвістичних виборів, а саме лексичних, синтаксичних, стилістичних та прагматичних, які конструюють мовленнєвий образ новин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У праці Волошук Ю. та Жмасвої Н. увага спрямована на ключові лінгвістичні аспекти новинних текстів. Паюнен Ю. також досліджує сферу лінгвістичного аналізу новинного дискурсу. Нідерландський лінгвіст Ван Дейк Т.А. досліджує аспект функціонування новин у пресі, подаючи комплексний аналіз структури новинного тексту. Крім того, Ван Дейк Т.А. вводить поняття саме мікроструктури тексту, на якій фокусується подана стаття.

Мета цієї статті полягає в здійсненні аналізу мікроструктури новинного тексту як ключової складової новинного дискурсу за допомогою лінгвістичних інструментів.

Постановка завдання. Проаналізувати новинний текст як ключову складову новинного дискурсу; дослідити мікроструктуру новинного тексту на матеріалі часопису «The Guardian»; розглянути вплив мікроструктури тексту новин на відображення упередженості.

Виклад основного матеріалу дослідження. У медійному просторі, який постійно прогресує, новинний дискурс є важливою системою, через яку ми сприймаємо та інтерпретуємо навколишній світ. Він представляє собою специфічну категорію медіа-дискурсу, що включає в себе різноманітні процеси і продукти мовленнєвої діяльності у сфері масової комунікації. Його основною одиницею є новинний текст, який фіксує як процес, так і результат мовленнєвої діяльності (Волошук, Жмасва, 2020: 168). Спочатку варто розглянути характеристики новинного дискурсу та його відмінності від інших форм дискурсу. Паюнен Ю. у своїй праці «Linguistic Analysis of Newspaper Discourse in Theory and Practice» виокремлює особливості новинного дискурсу (Paunonen, 2008: 60). Перш за все, новинний дискурс повинен бути об'єктивним, де інформація подається нейтрально, без особистої упередженості, що не пов'язана з певною ідеологією. Проте Ван Дейк Т.А. стверджує, що «...реальність представлена в новинах сама по собі є ідеологічною конструкцією, заснованою на визначеннях, наданих акредитованими джерелами, такими як уряд чи профспілкові лідери» (van Dijk, 1988: 11). Таким чином, медіа, в тому числі новинні тексти, не є нейтральним, а навпаки допомагають відтворювати заздалегідь сформульовані ідеології. Часто новинний дискурс послуговується використанням структури перевернутої піраміди (The Inverted Pyramid Model), де найважливіша інформація подається на початку (частіше в заголовку (Headline)), далі – додаткові деталі в порядку зменшення їхньої важливості. Таким чином, читачі мають змогу отримати основні факти з перших рядків. Новинний дискурс часто підкреслює стислість та лаконічність та уникає зайвих деталей та багатослів'я. Крім того, у новинному дискурсі інформацію пов'язують з конкретними джерелами, що забезпечує прозорість і достовірність викладеної інформації. Новинний дискурс також послуговується використанням заголовків. Заголовки в новинному дискурсі покликані привернути увагу читачів та надати стислий виклад змісту статті. Окрім цього, в новинному дискурсі існує журналістський кодекс дотримання етичних норм і принципів, таких як повага до приватного життя людей, уникнення конфлікту інтересів і оперативне виправлення помилок (van Dijk, 1988: 13).

Оскільки ключовою складовою новинного дискурсу є новинний текст, варто детально розглянути його структурні особливості. Аналіз праці «Structures of News in the Press» лінгвіста Ван Дейка Т. А. дає змогу детальніше розглянути стандартну структуру новини, своєрідний шаблон для новинного дискурсу (van Dijk, 1985: 74). У своїй праці науковець виділяє макро- та -мікроорганізацію новинного дискурсу. Мікроорганізація або мікроструктура – це організація новин у межах рівня речення, а саме організація синтаксичних, семантичних, стилістичних чи риторичних особливостей речень і реченнєвих зв'язків.

Проаналізовано, що мікроструктура новинного тексту включає лінгвістичний аналіз, оскільки вона охоплює вибір різних лінгвістичних аспектів тексту, а саме семантичний вибір лексичних одиниць, синтаксичні конструкції, стилістичні елементи, тощо (van Dijk 1985: 74-75). Ця стаття фокусується саме на лексичних, синтаксичних, стилістичних та прагматичних особливостях новинного тексту.

Розглянемо наведені рівні мови, які використовуються для досягнення комунікативних цілей: 1) лексика (lexicology). Це процес вивчення та дослідження конкретних слів та вживання словникового запасу в тексті чи мовленні; 2) синтаксис (syntax). Синтаксис вивчає структуру та організацію речень і виразів у мові; 3) стилістика (stylistics). У своїх дослідженнях стилістика звертає увагу на різні аспекти мови, такі як виразність, образність, композиція, ритм та інші художньо-виражальні засоби; 4) прагматика (pragmatics). Вона зосереджується на використанні мови задля досягнення своїх комунікативних цілей і як контекст, соціальні норми та наміри мовця впливають на інтерпретацію мови.

Розглянуті вище рівні мовної структури конструюють мікроструктуру новинного тексту, якщо взаємодіють спільно, що визначається використанням мовних засобів для досягнення конкретного комунікативного ефекту в рамках визначеного контексту. Наразі розглянемо лінгвістичні особливості стилістичного та синтаксичного аспектів, які показують, як журналісти створюють повідомлення для ясності та залучення аудиторії, а саме:

1. Номіналізація (Nominalisation). Журналісти часто використовують номіналізацію – мовний прийом, який перетворює дієслово або прикметники на іменники.

3. Пасивний стан (Passive Voice). Хоча в новинних статтях переважно використовується активний стан для прямоти і ясності, пасивний стан може використовуватися в певних ситуаціях. Наприклад, коли акцент робиться на дії, а не на суб'єкті, наприклад, «*The message was sent*» замість «*They sent the message*».

4. Прикладки (Appositives). Прикладки – це іменникові словосполучення, які перейменовують або додатково визначають інший іменник. Вони можуть додати новинам конкретності та деталізації. Наприклад, «*The president, Volodymyr Zelenskyi, announced the new policy*», де «*Volodymyr Zelenskyi*» є прикладкою.

5. Конотація та денотація (Connotation and Denotation). Мова новин ретельно враховує конотації (емоційні або культурні асоціації) слів. Вона прагне до нейтральності та уникає перевантаженої мови, яка може створити упереджене ставлення читачів. Наприклад, «*Teacher*» та «*Educator*».

7. Риторичні прийоми (Rhetorical Devices). Журналісти можуть використовувати риторичні прийоми, такі як паралелізм, антитеза або алітерація, гіпербола, персоніфікація, іронія, метафора, ономатопія, літога, щоб зробити новинні статті більш цікавими і такими, що запам'ятовуються. Наприклад, «*At one stroke, Slovakia could soon become Russia's newest ally*»

(Kampfner, 2023, URL). Риторичний прийом, вживаний у цьому реченні, є гіперболою. Дія «*at one stroke*» є перебільшеною, її було вжити з метою підкреслення потенційної значущості цієї дії.

Проаналізовано, що лексичні особливості новинного тексту визначаються вибором та використанням конкретних лексичних одиниць, спрямованих на ефективну та точну передачу інформації (Волощук, Жмаєва, 2020: 169). У новинних текстах важливим є мінімальне використання емоційно забарвлених слів, натомість короткі вирази використовуються для ефективного узагальнення інформації та стислого висловлення ідей. Лексичні особливості новинного тексту можуть включати такі елементи: 1) вибір слів (це може включати технічну термінологію, сленг, жаргон або специфічну для сфери лексику. Волощук Ю. та Жмаєва Н. у своїй праці «*Специфіка перекладу англомовних новинних текстів українською мовою (на матеріалі новинних текстів ОБСЄ)*» виділяють наступну лексичну специфіку новинного тексту: 1) використання аббревіатур та скорочень; 2) використання власних назв; 3) утворення оказіональних неологізмів задля позначення певного поняття, яке не має номінації у словнику; 4) відсутність експресивної лексики та оціночних суджень (Волощук, Жмаєва, 2020: 170-171); 2) стиль (певні слова можуть використовуватися для створення формального, неформального, нейтрального або емоційного стилю).

Розглянемо мікроструктуру новинної статті часопису «The Guardian», опублікованої 10.09.2023, заголовком якої є «*Rishi Sunak challenges premier Li after 'spying for China' arrests*» (Stacey, 2023, URL). Стандартизовано стаття має заголовок (heading): «*Rishi Sunak challenges premier Li after 'spying for China' arrests*» та підзаголовок (lead): «*PM expresses concerns over Chinese interference in UK parliament after two men arrested under Official Secrets Act*» (Stacey, 2023, URL). Наведений заголовок має інформативну функцію, проте також викликає інтерес у читачів. У заголовку вжиті власні назви, а саме імена «*Rishi Sunak*» та «*premier Li*», проте не вказано інших деталей, які б описували цих людей. У підзаголовку можна помітити аббревіатуру «*PM*» на позначення «*Prime Minister*», у заголовку та підзаголовку використані дієслова у теперішньому часі, аби створити враження актуальності та невідкладності. У тексті використовується комбінація загальноживаної та вузькоспеціальної лексики. До вузькоспеціальної, а саме суспільно-політичної, лексики можемо віднести слова на кшталт «*parliamentary researcher*», «*parliamentary democracy*», «*Official Secrets Act*», «*counter terrorism command*», «*UN security council*», «*detente*», «*foreign affairs select committee*» (Stacey, 2023, URL). Варто звернути увагу також на фігуративність мови, а саме вживання виразу «*China hawks*» у консервативній партії, що можна перекласти як «*китайські яструби*» (Stacey, 2023, URL). Цей вислів використовується для опису осіб, які виступають за тверду та непохитну позицію щодо Китаю в політичних та зовнішньополітичних питаннях. Метафора «*яструба*» використовується, щоб символізувати когось, хто є агресивним та безкомпромісним у своєму підході до Китаю.

З синтаксичної точки зору, подана новинна стаття містить різні типи речень, а саме стверджувальні («*The prime minister met Li on the sidelines of the G20 summit*») та заперечні («*I don't think it's kind of smart or sophisticated foreign policy to reduce our relationship with China*»), що характерно для новинного дискурсу (Stacey, 2023, URL). У поданій статті не використовуються наказові та питальні речення. Довжина речень у статті комбінована: використовуються складні, складнопідрядні та прості речення. Прикладом складнопідрядного речення може слугувати «*The prime minister met Li on the sidelines of the G20 summit in Delhi in an unplanned meeting hours after the Sunday Times revealed the researcher, who is understood to have had links to senior Conservative MPs, had been arrested along with another man*», а прикладом простого «*The arrests follow several high-profile warnings about Chinese spying in the UK*» (Stacey, 2023, URL). У тексті також присутня номіналізація, де дієслова перетворюються на іменники, до прикладу «*interference*», «*espionage*» замість «*interfering*» та «*spying*». У статті використовується офіційна мова, зберігаючи професійний та нейтральний стиль, придатний для висвітлення новин. У статті наводяться посилання на конкретні джерела, що збільшує довіру до неї, наприклад, «*according to Chinese media*» та «*a Whitehall source told the Sunday Times*» (Stacey, 2023, URL). З прагматичної позиції читач може зробити висновок, що зустріч мала на меті вирішити делікатні питання дипломатичним шляхом. Занепокоєння Сунака щодо втручання в парламентську демократію і його акцент на зближенні з союзниками свідчать про бажання співпрацювати і захищати національні інтереси.

У аналізі мікроструктури новинного тексту, важливо врахувати вибір слів та виразів, які можуть впливати на сприйняття читача. Оціночні та емоційно забарвлені судження можуть бути сприйняті як елемент упередженості. У наведеній вище статті «*Rishi Sunak challenges premier Li after 'spying for China' arrests*» вираз «*China hawks*» може вказувати на негативне ставлення до тих, хто підтримує тверду позицію щодо Китаю (Stacey, 2023, URL). Висловлення Ріші Сунака, де він говорить про «*my very strong concerns about any interference in our parliamentary democracy, which is obviously unacceptable*» містить слова з емоційним забарвленням, а саме «*very strong concerns*» і «*obviously unacceptable*» (Stacey, 2023, URL). Проте подане висловлювання є цитатою, що передає точні слова мовця. Це емоційне висловлення було використано в цитаті і належить конкретній особі, а не авторові статті, тож вважається позицією або висловленням самої особи, в цьому випадку Ріші Сунака. Часто вибір цитати є рішенням редакційного колективу, і воно може відображати певні журналістські рішення та погляди на події. Однак, використання цитат в новинному репортажі свідчить про достовірність, тож якщо журналісти змінюють висловлювання, це може порушувати принципи об'єктивності. Хоча сам текст статті не містить явних оціночних суджень та упереджень, можливість прояву оціночних суджень може виникати в цитатах та висловлюваннях окремих осіб.

Висновки. Обгрунтовуючи наші узагальнення, можна зробити висновок, що мікроструктура новинного тексту має певну специфіку: на стилістичному та синтаксичному рівні новинні тексти послуговуються широким використанням таких лінгвістичних процесів та засобів, як номіналізація, пасивного стану, прикладок, хеджування та риторичних прийомів. Було проаналізовано, що лексичні особливості новинного тексту визначаються мінімізацією використання емоційно забарвлених слів, водночас характеризуються широким використанням скорочень, аббревіатур, вузько направленої лексики за темою статті. Було проаналізовано політичну статтю часопису «The Guardian», де вище згадані лінгвістичні особливості були виявлені, зокрема у статті значна увага приділяється вузькоспеціальної суспільно-політичній лексиці, а також присутнє явище номіналізації задля створення офіційного стилю. Стаття містить різні типи речень: фігурують стверджувальні речення, що характерно для новинного дискурсу. Було виявлено, що текст статті зберігає об'єктивність та нейтралітет, однак цитати можуть містити відтінки особистих поглядів та емоцій. Спираючись на наведене вище, можна зробити висновок,

що новинний текст відповідає стандартам жанру, використовуючи мовні засоби для точного висловлення інформації та привертання уваги читача.

Перспектива подальшого наукового дослідження. Проведене дослідження надає більше можливостей для аналізу майбутніх змін та тенденцій у мікроструктурі новинних текстів, а також дослідженню впливу мовних засобів на сприйняття інформації читачами.

Література:

1. Волощук Ю., Жмаєва Н. Специфіка перекладу англomовних новинних текстів українською мовою (на матеріалі новинних текстів ОБСЄ). *Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського*. 2020. № 31. 164–177 с.
2. Kampfner J. At a stroke, Slovakia could soon become Russia's newest ally | John Kampfner. *the Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/sep/05/slovakia-elections-robot-fico-ukraine-russia> (date of access: 14.11.2023).
3. Pajunen J. *Linguistic Analysis of Newspaper Discourse in Theory and Practice*. 2008. pp. 79.
4. Stacey K. Rishi Sunak challenges premier Li after 'spying for China' arrests. *The Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/uk-news/2023/sep/10/rishi-sunak-challenges-premier-li-after-spying-for-china-arrests> (date of access: 11.11.2023).
5. van Dijk T. A. *News As Discourse*. Routledge, 1988. URL: <https://doi.org/10.4324/9780203062784> (date of access: 11.11.2023).
6. van Dijk T. A. *Structures of News in the Press*. 1985. pp. 69-93.

References:

1. Voloshchuk, Y., & Zhmaieva, N. Spetsyfika perekladu anghlomovnykh novynnykh tekstiv ukrayinskoyu movoyu (na materialii novynnykh tekstiv OBSE). *Naukovyi visnyk PNPY im. K. D. Ushynskoho*. 2020. № 31. 164–177.
2. Kampfner, J. (2023, вересень 5). At a stroke, Slovakia could soon become Russia's newest ally | John Kampfner. *The Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/sep/05/slovakia-elections-robot-fico-ukraine-russia> (дата доступу: 14.11.2023).
3. Pajunen, J. (2008). *Linguistic Analysis of Newspaper Discourse in Theory and Practice*, 79.
4. Stacey, K. (2023, вересень 10). Rishi Sunak challenges premier Li after 'spying for China' arrests. *The Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/uk-news/2023/sep/10/rishi-sunak-challenges-premier-li-after-spying-for-china-arrests> (дата доступу: 11.11.2023).
5. van Dijk, T. A. (1988). *News As Discourse*. Routledge. URL: <https://doi.org/10.4324/9780203062784> (дата доступу: 11.11.2023).
6. van Dijk, T. A. (1985). *Structures of News in the Press*, 69-93.